

Watervergunning

Datum: Veendam, 22 april 2020
Nummer: HAS2019_Z10784
Onderwerp: Avebe te Ter Apelkanaal; vergunning op grond van de Waterwet voor:
- Het lozen van afvalwater op het Mussel Aa kanaal,
- Het onttrekken van water aan het Stadsmusselkanaal

Inhoudsopgave

1. Aanhef
2. Besluit
3. Ondertekening
4. Voorschriften
 - 4.1 Voorschriften voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam
 - 4.2 Voorschriften voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam
 - 4.3 Algemene voorschriften
5. Aanvraag
 - 5.1 Algemeen
 - 5.2 Bedrijfsactiviteiten
 - 5.3 Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd
6. Algemene overwegingen voor activiteiten in een watersysteem
 - 6.1 Beleid
 - 6.2 Beoordeling van de aanvraag
7. Overwegingen voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam
 - 7.1 Beleid
 - 7.2 Beoordeling van de aanvraag
8. Overwegingen voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam
 - 8.1 Waterkwantiteit
 - 8.2 Waterveiligheid
9. Slotoverwegingen
10. Procedure
 - 10.1 Algemeen
 - 10.2 Verzending

Bijlage: Begripsbepalingen

1 Aanhef

Het dagelijks bestuur van het waterschap Hunze en Aa's heeft op 17 januari 2020 een aanvraag ontvangen van Coöperatieve Avebe U.A. te Veendam om een watervergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet (Wtw), ten behoeve van haar bedrijfslocatie aan de M en O-weg 11 te Ter Apelkanaal.

De aanvraag betreft:

- Het brengen van stoffen op het Mussel Aa kanaal,
- Het onttrekken van water aan het Stadsmusselkanaal.

Avebe is op 24 januari 2020 op de hoogte gebracht dat de aanvraag op grond van artikel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht onvoldoende gegevens bevat om in behandeling te kunnen nemen. Avebe is in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende gegevens aan de aanvraag toe te voegen. Wij hebben de ontbrekende gegevens ontvangen op 5 februari 2020.

De noodzaak tot het vragen om aanvullende gegevens heeft de termijn van de procedure opgeschort met 17 dagen.

2 Besluit

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Keur 2010 en het Beheerprogramma 2016-2021 van waterschap Hunze en Aa's, de overige bij de Waterwetgeving behorende besluiten en regelingen, de Algemene wet bestuursrecht en de hieronder vermelde overwegingen besluit het dagelijks bestuur als volgt:

- I Aan Coöperatieve Avebe U.A. te Veendam, verder te noemen de vergunninghouder, een watervergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet (Wtw) te verlenen, ten behoeve van haar locatie aan de M en O-weg 11 te Ter Apelkanaal, voor:
 - a. het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam,
 - b. het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam.
- II In te trekken het besluit van 27 juni 1990, onder nummer 90-2019/-1.79, waarmee een watervergunning is verleend voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam en voor het lozen van gedeeltelijk gezuiverd industriewater op een oppervlaktewaterlichaam, zodra deze vergunning onherroepelijk is geworden.
- III De vergunning te verlenen tot 1 januari 2024.
- IV Aan de vergunning de in hoofdstuk 4 opgenomen voorschriften te verbinden met het oog op de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen.
- V De volgende onderdelen van de aanvraag onderdeel uit te laten maken van de vergunning:
 - a. tekeningnummer 000-X-18 (riolering - layout riolering / drainage terreinoverzicht Avebe),

- b. aanvraagformulier,
- c. bijlage B1,
- d. luchtfoto met inname en lozingspunt.

3 Ondertekening

Namens het dagelijks bestuur van waterschap Hunze en Aa's,

Martin Timmer
Hoofd Schoon Water

4 Voorschriften

4.1 Voorschriften voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam

Voorschrift 1 Soorten afvalwaterstromen

1. Het in het oppervlaktewaterlichaam brengen van stoffen mag uitsluitend bestaan uit:
 - a. effluent van het polishingveld,
 - b. koelwater,
 - c. verdunningswater.
2. Het afvalwater, als bedoeld in lid 1, mag uitsluitend in het oppervlaktewaterlichaam worden gebracht ter plaatse van het lozingspunt, zoals aangegeven op de rioleringstekeningen met tekeningnummer 000-X-18, behorende bij de aanvraag.

Voorschrift 2 Lozingseisen

1. Het in voorschrift 1, sub a bedoelde effluent van het polishingveld mag de volgende hoeveelheid niet overschrijden:

Soort afvalwaterstroom	Maximaal debiet (m ³ /etmaal) tijdens campagne	Maximaal debiet (m ³ /etmaal) tijdens intercampagne
Effluent polishingveld	25000	15000

2. Het effluent van het polishingveld als bedoeld in voorschrift 1, 1^e lid, sub a mag alleen in het oppervlaktewaterlichaam worden gebracht als de volgende, per parameter, aangegeven lozingseisen op het betreffende meetpunt niet worden overschreden:

Lozingsnorm in volume-proportioneel etmaalmonster				
Parameter	Minimum	Gemiddeld	Maximum	Eenheid
Zuurgraad (pH)	6,5		9,0	-
BZV			20	mg/l
CZV			125	mg/l
P-totaal		1*		mg/l
N-totaal		10*		mg/l
Onopgeloste bestanddelen			30	mg/l

Toelichting:

* Uitgedrukt als de voortschrijdende jaargemiddelde concentratie

3. a. De totale afvalwaterstroom, als bedoeld in voorschrift 1, 1^e lid, mag alleen in het oppervlaktewaterlichaam worden gebracht als de volgende, per parameter, aangegeven lozingseisen op het betreffende meetpunt niet worden overschreden:

Lozingsnorm in volume-proportioneel etmaalmonster				
Parameter	Minimum	Gemiddeld	Maximum	Eenheid
Zuurgraad	6,5		9,0	pH
Chloride		340*	400**	mg/l
Sulfaat		200*	250**	mg/l
Temperatuur			30	°C

Toelichting:

* Voortschrijdende gemiddelde concentratie in 10 opeenvolgende etmaalmonsters

** In etmaalmonster

- b. Naast de in lid a omschreven voorschriften geldt dat de temperatuur van het geloosde afvalwater ten opzichte van het ingenomen oppervlaktewater niet meer mag toenemen dan in onderstaande tabel is vermeld:

Temperatuur ingenomen water (°C)	Maximale toename (°C)
0 – 15	10
16 – 20	8
21 - 24	6

- c. De hoeveelheid chloride in de totale afvalwaterstroom mag niet meer bedragen dan 3.400 ton per jaar.
- d. De hoeveelheid sulfaat in de totale afvalwaterstroom mag niet meer bedragen dan 2.000 ton per jaar.

Voorschrift 3 Controlevoorzieningen

Het te lozen effluent van het polishingveld, als bedoeld in voorschrift 1, 1^e lid, sub a, en de totale afvalwaterstroom, als bedoeld in voorschrift 1, 1^e lid, moeten op elk moment kunnen worden onderworpen aan continue debietmeting en proportionele bemonstering. Daartoe moet zowel het effluent van het polishingveld als de totale afvalwaterstroom via een doelmatig functionerende voorzieningen voor continue debietmeting en bemonstering worden geleid.

Voorschrift 4 Verplichting tot meten, bemonsteren en analyseren

1. Het te lozen effluent van het polishingveld als bedoeld in voorschrift 1, 1^e lid, sub a en de totale afvalwaterstroom als bedoeld in voorschrift 1, 1^e lid moet ter plaatse van de meetpunten door de vergunninghouder door meting, bemonstering en analyse worden gecontroleerd.
2. De in lid 1 genoemde controle betreft de hoeveelheid te lozen afvalwater per etmaal en de analyse van de volgende parameters, gemeten in een volume proportioneel etmaalmonster:

Parameter / stof	Meetfrequentie		Analyses uitvoeren volgens:
	effluent	Totale afvalwaterstroom	
Debiet	dagelijks	dagelijks	
BZV	1 x per week		NEN-EN 1899-1
CZV	1 x per week		NEN 6633
N-totaal	1 x per week		NEN-ISO 29441
P-totaal	1 x per week		NEN-EN-ISO15681-2
Onopgeloste bestanddelen	1 x per week		NEN-EN 872
Temperatuur		1 x per week	NEN 6414
Chloride		1 x per week	NEN-ISO15923-1
Sulfaat		1 x per week	NEN-ISO15923-1
Zuurgraad	1 x per week	1 x per week	NEN-EN-ISO 10523

3. In verband met het gestelde in voorschrift 2, 3^e lid, sub b, dient op dezelfde dag als de temperatuur van de totale afvalwaterstroom, conform lid 2, wordt gemeten, door middel van steekbemonstering eveneens de temperatuur van het ingenomen kanaalwater te worden bepaald.
4. Als uit de onderzoeksresultaten blijkt dat met een lagere onderzoekfrequentie, of met een geringer aantal stoffen/parameters kan worden volstaan, kan het dagelijks bestuur dit op een schriftelijk verzoek besluiten.

Voorschrift 5 Grond- en hulpstoffen

Toepassing van grond- en/of hulpstoffen en mengsels, waarvoor op grond van de Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM 2016) een waterbezwaarlijkheid met saneringsinspanning Z en A geldt, wordt alleen toegestaan als voor deze stoffen geen alternatieven beschikbaar zijn en het dagelijks bestuur schriftelijk goedkeuring heeft gegeven voor toepassing van deze stoffen en preparaten in daarbij aangegeven concentraties en hoeveelheden.

Voorschrift 6 Aanpassing Milieurisicoanalyse (MRA)

1. Uiterlijk 3 maanden na het van kracht worden van deze vergunning moet vergunninghouder bij het dagelijks bestuur een gewijzigd MRA ter goedkeuring indienen.
2. De in lid 1 bedoelde wijziging betreft een herbeoordeling van de acceptatie van de verhoogde risico's van het MRA van 17 januari 2020 behorende bij de aanvraag.
3. De in lid 2 bedoelde herbeoordeling moet in overleg met het dagelijks bestuur worden uitgevoerd.

4.2 Voorschriften voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam

Voorschrift 7 Locatie onttrekken oppervlaktewater

Het oppervlaktewater mag uitsluitend worden onttrokken aan het Stadsmusselkanaal ter plaatse van het innamepunt, zoals aangegeven op de luchtfoto met inname- en lozingspunt behorende bij de aanvraag.

Voorschrift 8 Debiet te onttrekken oppervlaktewater

Het te onttrekken oppervlaktewater mag de volgende debieten niet overschrijden:

Onttrekking	Maximaal debiet (m³/uur)	Maximaal debiet (m³/etmaal)
Onttrekking oppervlaktewater	1800	43.200

Voorschrift 9 Controlevoorziening

Het onttrokken oppervlaktewater moet op elk moment kunnen worden onderworpen aan continue debietmeting. Daartoe moet het onttrokken oppervlaktewater via een doelmatig functionerende voorziening voor continue debietmeting worden geleid.

Voorschrift 10 Verplichting tot meten

1. Het onttrokken oppervlaktewater, moet ter plaatse van het meetpunt door de vergunninghouder door meting worden gecontroleerd.

2. De in lid 1 genoemde controle betreft de hoeveelheid te onttrekken oppervlaktewater per etmaal.

Voorschrift 11 Onderzoek ecologische gevolgen oppervlaktewateronttrekking

1. Uiterlijk 3 maanden na het van kracht worden van deze vergunning moet vergunninghouder bij het dagelijks bestuur een onderzoeksvorstel indienen. Dit voorstel moet gericht zijn op de gevolgen van de oppervlaktewateronttrekking op de mogelijke intrek van vis en ander waterorganismen en, indien nodig, op het treffen van maatregelen om deze intrek verder te beperken.
2. Het in lid 1 bedoelde onderzoeksvorstel heeft de schriftelijke goedkeuring van het dagelijks bestuur nodig en moet in overleg met het dagelijks bestuur zijn opgesteld.
3. Uiterlijk 6 maanden na het van kracht worden van deze vergunning moet het onderzoek zijn uitgevoerd en worden gerapporteerd aan het dagelijks bestuur.

4.3. Algemene voorschriften

Voorschrift 12 Registratie

1. De vergunninghouder moet een registratie bijhouden, waarin in ieder geval de volgende gegevens staan vermeld:
 - a. De geloosde hoeveelheid afvalwater per etmaal,
 - b. De ingenomen hoeveelheid oppervlaktewater per etmaal.
 - c. De data en de analyseresultaten van monsters die uit de meetpunten zijn genomen.
 - d. Eventuele bijzonderheden zoals ongewone voorvallen of storingen die invloed kunnen hebben op de kwantiteit en/of kwaliteit van het afvalwater.
 - e. Een actueel overzicht van alle grond- en/of hulpstoffen en mengsels die in het te lozen afvalwater terecht kunnen komen met vermelding van de waterbezwaarlijkheid en saneringsinspanning op grond van de ABM 2016.
2. De registratie, als bedoeld in het 1^e lid, moet tenminste vijf jaar worden bewaard en moet te allen tijde door een toezichthouder van het waterschap kunnen worden ingezien.

Voorschrift 13 Melding campagnetijd

De vergunninghouder informeert het dagelijks bestuur, tenminste 1 week van tevoren, over het tijdstip waarop de campagne zowel start als eindigt.

Voorschrift 14 Beheer en onderhoud

1. De lozings- en waterstaatswerken, zuiveringstechnische voorzieningen en de controlevoorzieningen moeten doelmatig functioneren, in goede staat van onderhoud verkeren, deskundig en met zorg worden bediend en op elk moment goed en veilig bereikbaar en toegankelijk zijn.
2. De vergunninghouder moet de aanwijzingen van het dagelijks bestuur ter bescherming van de doelmatige werking van de onder lid a bedoelde werken en voorzieningen terstond opvolgen.

Voorschrift 15 Contactpersoon

De vergunninghouder moet een wijziging van de op het aanvraagformulier vermelde contactpersoon schriftelijk binnen één week na deze wijziging melden aan het dagelijks bestuur.

Voorschrift 16 Ongewone voorvallen binnen het bedrijf

1. Indien als gevolg van een ongewoon voorval nadelige gevolgen voor het oppervlaktewaterlichaam of waterstaatswerk zijn of dreigen te ontstaan, moet de vergunninghouder (onverminderd de eventuele aansprakelijkheid van de vergunninghouder) onmiddellijk maatregelen treffen, om een nadelige beïnvloeding van de kwaliteit of kwantiteit van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam of waterstaatswerk zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en/of ongedaan te maken.
2. Van een in lid 1 bedoeld ongewoon voorval moet de vergunninghouder onmiddellijk het dagelijks bestuur (0900-3366990) in kennis stellen. De informatie moet bevatten:
 - a. De oorzaken van het voorval en de omstandigheden waaronder het voorval zich heeft voorgedaan.
 - b. De ten gevolge van het voorval vrijkomende stoffen, alsmede hun eigenschappen.
 - c. Andere gegevens die van belang zijn om de aard en de ernst van de gevolgen van het voorval voor het oppervlaktewaterlichaam of waterstaatswerk te kunnen beoordelen.
 - d. De maatregelen die zijn genomen of worden overwogen om de gevolgen van het voorval te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.
3. Zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 14 dagen na een in lid 1 lid bedoeld ongewoon voorval moet de vergunninghouder aan het dagelijks bestuur informatie over de maatregelen verstrekken, die worden overwogen, om te voorkomen dat een zodanig voorval zich nogmaals kan voordoen.

5 Aanvraag

5.1 Algemeen

5.1.1 Nieuwe aanvraag

Door waterschap Hunze en Aa's, dan wel haar rechtsvoorgangers, zijn in het verleden aan Avebe de volgende watervergunningen verleend:

a. Watervergunning voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam.

Deze vergunning is verleend bij besluit van 11 juni 2004 onder nummer 04-20 voor een termijn van 10 jaar.

Met Avebe is afgesproken dat zij onderzoek zal uitvoeren naar mogelijkheden tot het verduurzamen van het waterbeheer. In verband hiermee is de termijn van de vigerende vergunning bij besluit van 24 maart 2014 onder nummer HAS 2014_137 en bij besluit van 10 april 2017 onder nummer HAS2017_Z04329, telkenmale met 3 jaar verlengd. Dit betekent dat de vigerende watervergunning komt te vervallen op 11 juni 2020.

b. Watervergunning voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam.

Deze vergunning is verleend bij besluit van 27 juni 1990, onder nummer 90-2019/-1.79, waarmee een watervergunning is verleend voor het onttrekken van oppervlaktewater aan een oppervlaktewaterlichaam en voor het door middel van een effluentleiding en een uitlaatconstructie op een oppervlaktewaterlichaam brengen van gezuiverd industriewater.

Zoals hiervoor is aangegeven vervalt de watervergunning voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast geeft Avebe in de aanvraag aan dat de huidige watervergunning voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam niet meer overeenstemt met de huidige situatie.

Avebe vraagt daarom een nieuwe integrale watervergunning aan voor de hiervoor genoemde activiteiten in het watersysteem en verzoekt om intrekking van de watervergunning voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam.

5.2 Bedrijfsactiviteiten

5.2.1 Productiefabrieken

Avebe houdt zich bezig met de winning van zetmeel, vezel, eiwit en protamylasse uit aardappelen en met de productie van derivaten uit aardappelzetmeel.

Zij beschikt daartoe op haar locatie te Ter Apelkanaal over de volgende fabrieken:

a. Aardappelzetmeelfabriek (AMF).

De binnengekomen aardappelen worden verwerkt in de AMF. De eerste stap in het verwerkingsproces is het wassen van de aardappelen. De belangrijkste hulpbron daarbij is kanaalwater dat vervolgens weer voor hergebruik geschikt gemaakt wordt in de waswaterbehandeling.

Voor een klein deel wordt het waswater afgevoerd naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie (AMF-AWZI).

De gewassen aardappelen worden vervolgens gemalen om de celwanden van de aardappel stuk te maken waardoor de zetmeelkorrels ontsloten worden.

Door middel van extractie worden de vermalen aardappelen gescheiden in:

- Vezels
- Zetmeel
- Vruchtwater

b. Nevenproductenfabriek (NPF)

Onderdeel van de AMF is de nevenproductenfabriek (NPF). Dit is feitelijk een onderdeel van de totale afvalwaterzuivering. Hier wordt namelijk vruchtwater van de aardappelen ontdaan van de grootste vuillast door de winning van eiwit en protamylase.

c. Voedingsmiddelenfabrieken (VMF en DMV)

In deze fabrieken vinden processen plaats waarmee zetmeel fysische, chemische of enzymatische bewerkingen ondergaat die leiden tot zetmeelderivaten. De ontstane producten zijn dan geschikt gemaakt voor technische toepassingen en toepassingen in de farmaceutische- en voedingsmiddelenindustrie.

5.2.2 Zuivering afvalwater afkomstig van derden

Avebe TAK verwerkt afvalwater van derden. Dit betreft het afvalwater van het gelatineproductiebedrijf Gelita en Dutch Collagen Production (DCP). Beide bedrijven zijn ook gevestigd op het bedrijventerrein Zuid Groningen te Ter Apelkanaal.

Het afvalwater wordt verwerkt op de VMF-AWZI.

Avebe TAK ontvangt incidenteel afvalwater van andere Avebe locaties indien er sprake is van een noodsituatie op deze locaties. Ook dit afvalwater wordt verwerkt op VMF-AWZI.

Avebe beschikt over acceptatiecriteria met betrekking tot de ontvangst van afvalwater van derden.

5.2.3 Proces ondersteunende activiteiten

Avebe maakt gebruik van de volgende proces ondersteunende activiteiten:

a. Compostering

Op het bedrijfsterrein is een composteerinrichting. Hier wordt groenafval afkomstig van eigen locaties als ook van derden verwerkt. Vrijkomend percolatie- en drainagewater wordt afgevoerd naar de VMF-AWZI ter verdere behandeling.

b. Laboratoria

Binnen diverse afdelingen zijn laboratoria aanwezig ten behoeve van de productieafdelingen en eindproductencontrole.

Binnen deze laboratoria zijn procedures opgesteld om te voorkomen dat chemicaliën in het riool terecht kunnen komen. Dit houdt in dat stoffen die een negatieve invloed hebben op de AWZI apart worden verzameld en afgevoerd als gevaarlijk afval.

c. Opslag en gebruik chemicaliën

Ten behoeve van reinigingswerkzaamheden, desinfectie en voor gebruik binnen de afzonderlijke productieprocessen worden diverse chemicaliën gebruikt.

Voor de opslag van deze stoffen is een chemicaliënpark en een chemicaliën opslagloods aanwezig.

d. Tarraverwerking

Tarragrond komt in de AMF vrij bij het transporteren en wassen van aardappelen. Door middel van bezinkbassins / decanteerinstallatie wordt deze grond verwijderd. Een deel van het vrijkomende afvalwater wordt afgevoerd naar de AMF-AWZI.

e. Koeling

Binnen het productieproces is op diverse locaties koeling noodzakelijk. Avebe past hierbij de volgende koeltechnieken toe:

- Doorstoomkoeling met oppervlaktewater als koelmedium. Aan het koelwater worden geen koelwateradditieven toegevoegd. Het koelwater wordt via de effluentleiding, samen met het effluent en het verdunningswater, geloosd op het Mussel Aa kanaal.
- Gesloten koelwatersystemen. Spuiwater uit deze systemen wordt afgevoerd naar de VMF-AWZI.
- Luchtkoeling.

5.2.4 (Proces)watervoorziening.

Avebe TAK neemt, ten behoeve van de diverse processen, de volgende waterstromen in:

a. Oppervlaktewater

Het oppervlaktewater wordt onttrokken uit het Stadsmusselkanaal en voor de volgende doeleinden toegepast:

- Proceswater.
- Koelwater.
- Verdunningswater (voor de zoutvracht van het effluent van de AWZI).

b. Leidingwater

Leidingwater wordt ingezet voor huishoudelijke toepassing en als proceswater binnen de Milp-lijn.

c. Grondwater

Grondwater wordt gebruikt bij de onderwaterweging van de monsters van inkomende partijen aardappelen.

d. Overig water

Tenslotte worden nog de volgende waterstromen ontvangen:

- Vruchtwater uit de aardappel dat deels wordt geloosd op de AWZI.
- Afvalwater van derden.
- Hemelwater dat deels wordt afgevoerd naar de AWZI. Dit hemelwater is afkomstig van locaties waar bodembedreigende activiteiten plaats vinden. Hemelwater afkomstig van (potentieel) niet

verontreinigende terreindelen wordt zoveel mogelijk geloosd in de bodem of op omringende sloten.

5.2.5 Waterfabriek

De aanwezige waterfabriek op de locatie wordt beheerd door North Water. Deze fabriek is onlosmakelijk verbonden met Avebe TAK en is onderdeel van de inrichting. Oppervlaktewater wordt ingenomen vanuit het Stadsmusselkanaal. Het oppervlaktewater wordt gezuiverd voor de productie van proceswater en ketelvoedingswater. Deze zuivering vindt plaats door middel van verschillende filtratietechnieken en desinfectie met Uv-licht. Het afvalwater dat bij het zuiveringsproces vrijkomt wordt weer toegevoegd aan het ingenomen oppervlaktewater. Uitsluitend het overloopwater van de bezinkbedden wordt continu, met een debiet van 7 -12 m³/uur afgevoerd naar de AWZI.

5.2.6 Afvalwaterzuivering

Alle afvalwater dat vrijkomt op de locatie van Avebe TAK, met uitzondering van niet verontreinigd hemelwater wordt via een eigen afvalwaterzuiveringsinstallatie geloosd op het Mussel Aa kanaal. Deze afvalwaterzuiveringsinstallatie bestaat uit de volgende hoofdonderdelen:

a. Aerobe zuivering AMF (AMF-AWZI),

Deze zuivering is tijdens de campagne in gebruik en verder zo lang als nodig is om de resterende vuillast te verwerken. De AMF-AWZI behandelt de afvalwaterstromen van de wasserij, de aardappelzetmeelfabriek, de nevenproductenfabriek, de vezelverwerking en de compostering.

b. Aerobe zuivering derivaten (VMF-AWZI),

Deze zuivering is continu in bedrijf en behandelt het afvalwater dat afkomstig is van de derivatenfabrieken en het afvalwater van derden.

c. Polishingveld

Dit betreft een bassin waarin de overlopen van de nabezinkers van de AMF-AWZI en de VMF-AWZI samenkomen. Vanuit het polishingveld wordt het gezuiverde afvalwater, via een effluentemaal, samen met het koelwater en verdunningswater geloosd op het Mussel Aa kanaal.

d. Slibbehandeling,

Het surplus slib van beide AWZI's wordt apart van elkaar ontwaterd door middel van bandfilters onder toevoeging van een polymeeroplossing. Het filtraat van de bandfilters wordt vervolgens behandeld in de VMF-AWZI.

e. Calamiteitenbassins.

Om kortdurende storingen in het zuiveringsproces te kunnen opvangen zijn 2 calamiteitenbassins aanwezig met een totale capaciteit van 28.000 m³.

5.3 Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd

5.3.1 Brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam

Het brengen van stoffen afkomstig van activiteiten op het bedrijf in een oppervlaktewaterlichaam is een vergunningplichtige activiteit volgens artikel 6.2 lid 1 van de Waterwet.

Avebe brengt effluent van 2 biologische afvalwaterzuiveringsinstallaties in het Mussel Aa kanaal. Voor een verdere beschrijving van deze afvalwaterstroom verwijzen wij naar de aanvraag.

5.3.2 Onttrekking van water aan een oppervlaktewaterlichaam

Avebe onttrekt jaarlijks ongeveer 15.000.000 m³ (gemiddelde: 1700 m³/uur) uit het Stadsmusselkanaal. Het onttrekken van water met een debiet van meer dan 20 m³ per uur aan een oppervlaktewaterlichaam is op grond van de Keur 2010 van het waterschap, vergunningplichtig.

De aanvraag was op dit punt echter niet consistent. Vooral hoofdstuk 1.4, 4.2 en het OLO-aanvraagformulier waren deels met elkaar in tegenspraak. Hierover heeft op 11 februari 2020 telefonisch overleg plaats gevonden met Avebe.

Avebe gaf daarbij aan dat het debiet van het te onttrekken oppervlaktewater het gehele jaar door maximaal 1800 m³/uur zal bedragen (zoals aangegeven in het OLO-formulier). Hiermee is in deze vergunning rekening gehouden.

6. Algemene overwegingen ten aanzien van activiteiten in een oppervlaktewaterlichaam

6.1 Beleid

6.1.1. Algemeen

De Waterwet omschrijft in artikel 6.13 jo. 6.20 het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In artikel 2.1 van de Waterwet zijn algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.
- Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.
- Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen;

Op grond van artikel 6.11, tweede lid van de Waterwet kunnen de in hoofdstuk 6 van de Waterwet gegeven bevoegdheden ten aanzien van handelingen als bedoeld in artikel 6.2, tweede lid van de Waterwet mede worden toegepast ter bescherming van:

- Doelmatige werking van de zuiveringstechnische werken.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning wordt geweigerd indien de doelstellingen van het waterbeheer niet verenigbaar zijn en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Waterwet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerplannen op grond van hoofdstuk 4 van de Waterwet, de Keur en in beleidsregels. De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer.

6.1.2 Richtlijn Industriële Emissies

Inrichtingen moeten voldoen aan de Europese IPPC-richtlijn (Integrated Pollution Prevention and Control). Deze richtlijn bepaalt onder andere dat vergunningen voor de industriële inrichtingen moeten waarborgen dat door die inrichtingen alle passende preventieve maatregelen tegen verontreinigingen worden getroffen, vooral door toepassing van de Beste Beschikbare Technieken (BBT).

In het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) zijn voor verschillende activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden algemene voorschriften opgenomen.

Met het Activiteitenbesluit (AB) is de vergunningplicht op grond van de Wet milieubeheer voor de meeste inrichtingen opgeheven. Alleen zogenaamde gpbv-inrichtingen (beter bekend als de IPPC-bedrijven) en inrichtingen die vallen onder een categorie genoemd in bijlage 1 van het Activiteitenbesluit blijven vergunningplichtig op grond van de Wet milieubeheer. De bedrijven waarvoor de vergunningplicht blijft bestaan zijn in het Activiteitenbesluit gedefinieerd als zogenaamde type C-inrichtingen.

Bij het bepalen van de beste beschikbare technieken moet rekening worden gehouden met BBT-conclusies en met bij ministeriële regeling aangewezen informatiedocumenten over beste beschikbare technieken. BBT-conclusies zijn onderdeel van BAT Reference documents (BREF's). In een BREF-document staat beschreven wat de meest milieuvriendelijke technieken zijn die een bedrijf kan toepassen.

Niet voor alle BREF's zijn al BBT-conclusies vastgesteld. Zolang er voor een BREF geen BBT-conclusies zijn, moet het hoofdstuk Best Available Techniques (BAT) dat in het BREF staat gezien worden als BBT-conclusies.

6.1.3 PRTR-verslaglegging

Het Integraal Pollutant Release and Transfer Register (PRTR) verslag is aan de orde voor alle inrichtingen waarin één of meer activiteiten worden verricht, die worden genoemd in Bijlage I bij de EG-verordening PRTR.

Bedrijven die onder de reikwijdte vallen moeten gedurende het jaar hun afval, geluid, energie- en watergebruik en emissies naar lucht, water en bodem registreren. Bij het overschrijden van drempelwaarden rapporteren zij hierover in het daaropvolgende jaar.

6.1.4 Bezien van de vergunning

Er is een wettelijke verplichting tot het periodiek bezien en actualiseren van de vergunningen op actualiteit en adequaatheid. Hierbij is tevens van belang of de inrichting in werking is conform de vigerende vergunning en de onderliggende aanvraag. De verplichting tot het periodiek bezien is gelegen in artikel 2.30 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Concreet betekent dit dat waterschap Hunze en Aa's de vergunning regelmatig moet bezien of deze de waterkwaliteit nog voldoende beschermt. Hierbij speelt tevens een rol in hoeverre de meest recente beleidsontwikkelingen en uitvoeringsrichtlijnen in de vergunningverlening zijn betrokken, zoals het beheerprogramma en de stand der techniek.

6.2 Beoordeling van de aanvraag

6.2.1 RIE en de Beste Beschikbare Technieken

Avebe TAK heeft een installatie die onder de werkingssfeer valt van de RIE en wel onder categorie 6.4.b. die luidt: "De bewerking en verwerking behalve het uitsluitend verpakken, van de volgende grondstoffen, al dan niet eerder bewerkt of onbewerkt, voor de fabricage van levensmiddelen of voeder van uitsluitend plantaardige grondstoffen met een productiecapaciteit van meer dan 300 ton per dag eindproducten of 600 ton per dag eindproducten als de installatie gedurende een periode van niet meer dan 90 opeenvolgende dagen in om het even welk jaar in gebruik is".

Voor toetsing van de verschillende processen aan BBT is gebruik gemaakt van de BREF-documenten:

- BREF Voedingsmiddelen, Dranken en Zuivel.
- BREF Koelsystemen.

- BREF Energie-efficiency.
- BREF Op- en overslag bulkgoederen.
- BREF grote stookinstallaties.

In de BREF Op- en overslag van bulkgoederen, de BREF Energie-efficiency en de BREF Grote stookinstallaties zijn geen aspecten opgenomen waarmee de water- en afvalwatersituatie kan worden getoetst aan BBT.

6.2.1.1 BREF Voedingsmiddelen, Dranken en Zuivel

In de BBT-conclusies voor de voedingsmiddelen-, dranken- en zuivelindustrie worden de volgende aspecten genoemd waarmee de water- en afvalwatersituatie kan worden getoetst aan BBT:

a. Milieubeheersysteem

Zoals Avebe in de aanvraag aangeeft beschikt zij medio 2020 en daarmee rond het tijdstip waarop deze vergunning van kracht wordt, over een gecertificeerd milieuzorgsysteem (ISO 14001).

De volgende zaken worden, ten aanzien van het compartiment water, in een digitaal systeem geregistreerd:

- Relevante procesparameters AWZI,
- Debieten verschillende waterstromen,
- Monitoring en meetprocedure.

Op dit onderdeel wordt voldaan aan BBT.

b. Monitoring

Avebe meet tenminste 3 keer per week de concentratie aan CZV, totaal stikstof, totaal fosfor en onopgeloste stof in het effluent van het polishingveld. Wij zijn van mening dat de emissieniveaus voor deze stoffen dusdanig stabiel zijn dat een dergelijke meetfrequentie acceptabel is.

Daarnaast wordt eveneens de concentratie aan BZV en chloride in het effluent met een frequentie van 3 keer per week gemeten.

Tenslotte wordt ook het gehalte aan chloride, sulfaat, zuurstof, zuurgraad, geleidbaarheid en temperatuur in de totale afvalwaterstroom tenminste 3 keer per week gemeten.

Op dit onderdeel wordt voldaan aan BBT.

c. Waterverbruik en lozing van afvalwater

Binnen het productieproces zijn voldoende maatregelen getroffen om het waterverbruik te minimaliseren, zoals het hergebruik van waswater en door "cleaning in place" (CIP) reiniging van apparatuur.

Door Avebe wordt een grote hoeveelheid oppervlaktewater ingenomen (ca. 6.500.000 m³ per jaar) dat wordt gebruikt als verdunningswater voor de geloosde zouten in het effluent van het polishingveld.

Wij zijn van mening dat op dit onderdeel niet wordt voldaan aan BBT en dat de inname van oppervlaktewater ten behoeve van verdunning van het effluent moet worden beëindigd. Om deze reden wordt deze vergunning verleend tot 1 januari 2024.

Dit sluit deels aan bij de toekomstige ontwikkelingen die Avebe, ten aanzien van het thema "duurzaam waterbeheer", voorziet en zoals deze in de aanvraag zijn benoemd.

Avebe richt zich bij het verduurzamen van haar waterbeheer met name op het beperken van het waterverbruik en het reduceren van de zoutlast in het afvalwater.

Op basis van deze onderwerpen lopen er een aantal initiatieven, waaronder een aantal al langere tijd, en zullen een aantal initiatieven worden gestart met het uiteindelijk doel om te komen tot een reductie in het waterverbruik (en verdunningswater) en zoutvracht in het afvalwater.

Avebe zal in haar streven naar een duurzamer waterbeheer intensiever met het waterschap gaan samenwerken.

d. Schadelijke stoffen

Avebe verwijst in de aanvraag naar het beleid dat zij hanteert inzake omgang en gebruik van hulpstoffen. In een beleidsdocument ('QESH-requirements') worden interne eisen gesteld aan de inkoop en toepassing van hulpstoffen. Hulpstoffen die, op grond van de Algemene BeoordelingsMethodiek voor stoffen en mengsels (ABM), een waterbezwaarlijkheidsklasse A (saneringsinspanning) hebben, maar waarvoor geen alternatief voorhanden is, worden alleen gebruikt met instemming van het bevoegd gezag.

Binnen haar bedrijfslocatie worden geen Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) gebruikt.

Avebe maakt gebruik van CIP-reinigingstechnieken waardoor reinigingschemicaliën zoveel mogelijk worden ingezameld en hergebruikt.

Op dit onderdeel wordt voldaan aan BBT

e. Hulpbronnenefficiëntie

Voorbeelden van BBT op dit onderdeel die bij Avebe worden toegepast zijn onder andere:

- Hergebruik van waswater.
- (Deels) Hergebruik van effluent AWZI en RO permeaat.
- Winning van eiwit en protamylase uit vruchtwater.
- Toepassen van vezels als diervoeder.

Op dit onderdeel wordt voldaan aan BBT

f. Emissies naar water

Avebe zuivert al haar procesafvalwater via 2 biologische AWZI's voordat het als effluent wordt geloosd op het Mussel Aa kanaal.

Het kwaliteit van het effluent van de AWZI's voldoet in voldoende mate aan de met de BBT geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's).

Om ongecontroleerde emissie, zoals bijvoorbeeld door kortdurende storingen, door lozingen van bepaalde stoffen en calamiteiten in het proces of in de afvalwaterzuiveringsinstallatie(s), te voorkomen zijn twee calamiteitenbassins met een totaal volume van 28.000 m³ aanwezig.

Op dit onderdeel wordt voldaan aan BBT.

g. Indicatieve Milieuprestatieniveau

Deze BBT is niet van toepassing omdat Avebe niet uitsluitend natuurlijk zetmeel produceert maar gelijktijdig ook andere producten zoals onder andere eiwitten, protamylase en zetmeelderivaten.

Avebe voldoet, met uitzondering van de minimalisering van het waterverbruik, aan de BBT Voedingsmiddelen, Dranken en Zuivel. In verband hiermee wordt de vergunning verleend tot 1 januari 2024.

6.2.1.2 BREF Koelwater

Ook in de BBT-conclusies Koelsystemen worden een aantal aspecten genoemd waarmee de water- en afvalwatersituatie kan worden getoetst aan BBT. Deze aspecten hebben vooral betrekking op het terugdringen van:

a. Waterverbruik en warmte

Avebe maakt deels gebruik van een recirculatiekoelsystemen in combinatie met natte koeltorens en van luchtkoeling. Daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van doorstroomkoeling.

Het koelwater wordt gezamenlijk met het effluent van het polishingveld en het verdunningswater geloosd op oppervlaktewater.

Volgens de aanvraag bedraagt de maximum temperatuur van de totale hoeveelheid te lozen afvalwater 30°C. Uit de wekelijkse metingen van de temperatuur van het te lozen afvalwater blijkt zelfs dat de milieukwaliteitsnorm voor temperatuur van oppervlaktewater (maximum 25 °C volgens het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009) slechts zeer incidenteel in geringe mate worden overschreden.

Wij zijn dan ook van mening dat de lozing van dit afvalwater ten aanzien van de warmtebelasting geen significant negatief effect heeft op de waterkwaliteit van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam.

Er wordt geen grondwater onttrokken voor koeldoeleinden.

Op dit onderdeel wordt voldaan aan BBT.

b. Meegesleepte organismen

Van de hoeveelheid ingenomen oppervlaktewater wordt een deel (ca 30 %) gebruikt als koelwater. In de geest van de BREF hebben wij echter de totale hoeveelheid ingenomen oppervlaktewater op dit punt getoetst aan deze BREF.

Uit de aanvraag blijkt dat de aanzuigsnelheid van het ingenomen oppervlaktewater 0,8 m/sec bedraagt. Als algemene norm voor de aanzuigsnelheid, bij vergelijkbare watersystemen, wordt landelijk 0,15 m/sec aangehouden.

Wij achten de kans dan ook groot dat vissen en andere organismen aan het oppervlaktewater kunnen worden onttrokken. Daarom zijn wij (vooralsnog) van mening dat op dit punt niet wordt voldaan aan deze BREF. In verband hiermee hebben wij in deze vergunning een verplichting opgenomen om onderzoek uit te voeren naar de gevolgen van de huidige wijze van onttrekking en de mogelijk toe te passen maatregelen om deze gevolgen verder te minimaliseren.

c. Uitstoot van chemische stoffen

Aan het doorstroomkoelsysteem worden geen koelwateradditieven toegevoegd.

Aan de gesloten koelsystemen voorzien van een koeltoren worden wel koelwateradditieven toegevoegd. Een deel daarvan wordt met de spuistroom van de koelinstallaties via de AWZI geloosd op oppervlaktewater.

De toe te passen koelwateradditieven worden getoetst aan de Algemene Beoordelings Methodiek (ABM).

Op dit onderdeel wordt voldaan aan BBT.

Avebe voldoet aan BBT Koelsystemen. Een uitzondering hierop vormt mogelijk de aanzuiging van waterorganismen als gevolg van de onttrekking van oppervlaktewater. In verband hiermee is in de

vergunning een onderzoeksverplichting opgenomen naar de gevolgen van deze onttrekking op de ecologie.

6.2.2 PRTR-verslaglegging

Avebe TAK is een PRTR-plichtig bedrijf. Zij rapporteert jaarlijks over het waterverbruik en de emissies naar water volgens de E-PRTR-verordening.

7. Overwegingen voor het brengen van stoffen in een oppervlakte-waterlichaam

7.1 Beleid

7.1.1 Emissiebeleid

Het emissiebeleid is verwoord in het Nationaal Waterplan 2016-2021. De uitgangspunten van het beleid zijn: vermindering van de verontreiniging door het toepassen van BBT en waar nodig en mogelijk verdergaande maatregelen nemen met het oog op het bereiken van de gewenste waterkwaliteit.

Het eerste uitgangspunt “vermindering van de verontreiniging” houdt in dat verontreiniging -ongeacht de stofsoort- zoveel mogelijk wordt beperkt (voorzorgprincipe). De invulling van dit beleidsuitgangspunt bestaat onder andere uit meer aandacht voor de ketenbenadering (waaronder kringloopsluiting), implementatie van Esbjerg/OSPAR-afspraken (stofspecifieke aanpak emissies), meer aandacht voor integrale milieufweging en meer aandacht voor prioritering.

Invulling van het voorzorgprincipe is ook dat een bedrijf/lozer ten minste de beste beschikbare technieken toepast, zoals vastgelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor) bevat de aanwijzing van de Nederlandse informatiedocumenten over BBT.

Het tweede uitgangspunt “met het oog op het bereiken van de gewenste waterkwaliteit waar nodig en mogelijk verdergaande maatregelen nemen” houdt in dat als gevolg van de te vergunnen lozing geen significante verslechtering van de waterkwaliteit plaats mag vinden ten opzichte van de bestaande situatie en dat het bereiken van de doelstelling van de Kaderrichtlijn Water niet in gevaar mag worden gebracht. Het is daarom vooral van toepassing op nieuwe lozingen of uitbreiding van bestaande lozingen.

Daarnaast heeft de Europese Commissie een lijst van stoffen opgesteld die in heel Europa met voorrang moeten worden aangepakt. Deze lijst van stoffen is opgenomen in de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW is bedoeld om de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa op orde te brengen. De KRW stelt een aparte reductiedoelstelling voor de emissies van deze stoffen. Deze 45 stoffen zijn aangemerkt als prioritair of prioritair gevaarlijk. Emissies van prioritair gevaarlijke stoffen moeten worden stopgezet of geleidelijk beëindigd.

De verontreiniging door prioritaire stoffen moet geleidelijk worden verminderd, echter zonder dat er een verplichting tot beëindiging geldt.

Tot slot moeten Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zoveel mogelijk uit de leefomgeving worden geweerd. Dit zijn stoffen, die gevaarlijk zijn voor mens en milieu. De doelen van het beleid voor ZZS worden bereikt door:

- Bronaanpak: voorkomen dat ZZS in het milieu terecht komen. Dit kan door ze te vervangen door minder schadelijke stoffen en/of door het aanpassen van processen waar dit haalbaar en betaalbaar is.

- Minimalisatie: als emissies van ZZS niet te voorkomen zijn, dan moet het bedrijf deze minimaliseren. De resterende emissies worden beoordeeld met het oog op het bereiken van milieukwaliteitseisen voor lucht en water.
- Continu verbeteren: bij continu verbeteren is fasering mogelijk, zodat het bedrijf dit kan integreren in het reguliere plan-do-check-act (PDCA) cyclus. Het bedrijf maakt een vermijdings- en reductieprogramma en rapporteert iedere vijf jaar over alle ondernomen acties en resultaten. In dit programma onderzoekt een bedrijf continu of via de bron aanpak of via de minimalisatie de emissies haalbaar en betaalbaar verder kunnen verminderen.

De verplichtingen voor emissies naar water zijn uitgewerkt in de ABM 2016 en het Handboek Immissietoets 2016.

7.1.2 Kaderrichtlijn Water (KRW)

Vanuit de KRW bestaat de verplichting dat wettelijk moet worden vastgelegd dat aan wateren functies moeten worden toegekend. Dit moet gebeuren op nationaal en regionaal niveau.

Regionaal betekent dit dat via het waterbeheerprogramma aan wateren verschillende gebruiksfuncties zijn toegekend, die specifieke eisen stellen aan het beheer of gebruik van het betreffende oppervlaktewaterlichaam. De functies zijn benoemd in de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020.

Uitgangspunt van het Waterbeheerprogramma is dat in beginsel aan de eisen van de gebruiksfuncties wordt voldaan wanneer de basisfuncties veiligheid, voldoende water en schoon en ecologisch gezond water op orde zijn. Voor de functies drinkwater, natuur en zwemwater gelden aanvullend op de basiskwaliteit wettelijke eisen voor de waterkwaliteit en/of het gebruik van betreffende gebieden, die voortvloeien uit de Europese verplichtingen.

De waterkwaliteitsdoelstellingen van de KRW zijn geregeld in het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 (Bkmw 2009, beter bekend als AMvB Doelstellingen) en de onderliggende Ministeriële Regeling monitoring kaderrichtlijn water (MR Monitoring). Het Bkmw en de onderliggende MR Monitoring bevatten normen (in de vorm van milieukwaliteitseisen) voor de chemische en ecologische toestand van oppervlaktewater- en grondwaterlichamen. Ook de doelstellingen van de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn prioritair stoffen zijn hierin opgenomen.

7.1.3 Beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam

Het Mussel Aa Kanaal maakt onderdeel uit van het KRW-waterlichaam Kanalen Westerwolde. Het waterlichaam heeft ten tijde van een neerslagoverschot een belangrijke afvoerfunctie. In perioden van water te kort wordt water aangevoerd van buitenaf. Het waterlichaam is een systeem gegraven op een plek waar voorheen geen water was en heeft de daarmee de status kunstmatig.

De actuele toestand voor zowel de biologie als de chemie voldoet niet aan de gestelde doelen. Voor de biologie zijn doelen gesteld voor algen, macrofauna, waterplanten en vis waarvan algen en waterplanten niet voldoen en matig scoren.

De chemische toestand voldoet niet vanwege overschrijdingen van ammonium, esfenaleraat, kobalt, seleen, perfluorocthaansulfonaat. Daarnaast komen de ubiquitaire stoffen benzo(b)fluorantheen, benzo(ghi)pyryleen en benzo(k)fluorantheen overschrijdend voor. Ubiquitaire stoffen zijn stoffen, die nog tientallen jaren terug te vinden zijn in het aquatische milieu in concentraties die een significant risico vormen, zelfs als er reeds uitvoerige maatregelen zijn getroffen om de emissies te beperken of te beëindigen.

7.1.4 Algemene BeoordelingsMethodiek voor stoffen en mengsels (ABM 2016)

Voor een goede uitvoering van het emissiebeleid is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de mate waarin de te lozen grond- en hulpstoffen, tussen- en eindproducten een potentieel gevaar vormen voor het aquatisch milieu. Hiervoor is de Algemene Beoordelings Methodiek (ABM) 2016 voor stoffen en mengsels (hierna ABM) vastgesteld. Dit document is in de Mor opgenomen als aangewezen informatiedocument over de BBT.

De ABM beschrijft de wijze waarop de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels bepaald wordt. Dit is gebaseerd op intrinsieke stofeigenschappen als toxiciteit, carcinogeniteit en mutageniteit. In de ABM staan categorieën van aflopende waterbezwaarlijkheid. Hier kan mee gewerkt worden ook als een stof geen toxicologisch onderbouwde waterkwaliteitseis heeft. Bij elke categorie waterbezwaarlijkheid van een stof of mengsel hoort een overeenkomstige saneringsinspanning. Bij weinig toxicologische gegevens wordt extra veiligheid toegepast. De saneringsinspanning geeft het niveau aan van de inspanning die de lozer moet leveren om de lozing van een stof te verminderen. Hierbij wordt gekeken naar bronaanpak (substitutie en procesaanpassing) en minimalisatie (zuivering van de afvalwaterstroom). Voorop staat dat BBT moet worden toegepast.

7.1.5 Immissietoets

Voor de lozing naar het oppervlaktewaterlichaam is de immissietoets uitgewerkt in het "handboek immissietoets 2016". Met de immissietoets wordt nagegaan of de restlozing leidt tot onaanvaardbare concentraties in het watersysteem, nadat de BBT zijn toegepast om de emissie te reduceren. Daarnaast geldt voor nieuwe lozingen dat de immissietoets gebruikt moet worden voor de toets aan het stand-still-beginsel. Aanvullende eisen kunnen alleen worden voorgeschreven als de norm voor het oppervlaktewaterlichaam wordt overschreden.

7.1.6 Risico's van onvoorziene lozingen

De doelmatige werking van een AWZI of de kwaliteit van het oppervlaktewater kan ernstig verstoord raken als gevolg van onvoorziene lozingen. Het beleidskader voor risico's van onvoorziene lozingen naar riolering en oppervlaktewater is vastgelegd in het CIW-rapport "integrale aanpak van risico's van onvoorziene lozingen" (CIW 2000). Dit document is in de MOR opgenomen als aangewezen informatiedocument.

Het voorkomen van onvoorziene lozingen begint bij het voldoen aan de stand der veiligheidstechniek, zoals weergegeven in het rapport "Beschrijving van de stand der veiligheidstechniek ten behoeve van de preventieve aanpak van de risico's van onvoorziene lozingen", (RIZA Lelystad, 1999). Daarna worden de meest risicovolle activiteiten geselecteerd door de hoeveelheid stoffen bij het bedrijf te

toetsen aan de CIW-drempelwaarden. Bij overschrijding van deze drempelwaarden moet het bedrijf de risico's op een onvoorziene lozing uitwerken in een milieurisicoanalyse (MRA).

7.1.7 Activiteitenbesluit milieubeheer

Het Activiteitenbesluit is op zowel de Wet milieubeheer als de Waterwet gebaseerd. In de systematiek van het Activiteitenbesluit geldt dat in principe alle inrichtingen onder algemene regels vallen. Vergunningplicht is uitzondering. De activiteiten waarvoor toch een vergunning noodzakelijk is, zijn aangegeven in Bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Alleen de milieuaspecten die niet algemeen geregeld zijn, moeten worden geregeld in de vergunning.

7.2 Beoordeling van de aanvraag

7.2.1 Korte beoordeling lozing

De lozing van de verschillende deelstromen is getoetst aan de algemene beleidsuitgangspunten zoals verwoord onder hoofdstuk 7.1. Bij toetsing van een vergunningaanvraag wordt beoordeeld of het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam de vervulling van de aan het oppervlaktewaterlichaam toegekende functie nadelig beïnvloedt.

Uit deze toetsing is gebleken dat de maatregelen om de lozing te beperken voldoen aan de stand der techniek. De lozing zal uitsluitend voor chloride leiden tot een overschrijding van de geldende waterkwaliteitsdoelstellingen. Mede daarom hebben wij deze vergunning verleend tot 1 januari 2024. Voor overige parameters geldt dat de lozing niet zal leiden tot onaanvaardbare verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam mits Avebe zich houdt aan de aan deze vergunning verbonden voorschriften.

7.2.2 Algemene BeoordelingsMethodiek voor stoffen en preparaten (ABM)

Avebe gebruikt stoffen en preparaten die in het te lozen afvalwater terecht kunnen komen. Zij heeft haar beleid op het gebied van inkoop en toepassing van deze stoffen vastgelegd in een beleidsdocument (QESH requirements). Dit beleid is erop gericht om toepassing van stoffen waarvoor, op grond van de ABM-toetsing, een waterbezwaarlijkheid met saneringsinspanning Z of A geldt, te voorkomen. Indien voor een dergelijke stof echter geen alternatieven of BBT voorhanden zijn kan toepassing uitsluitend plaatsvinden met instemming van het waterschap. Van alle gebruikte grond- en hulpstoffen die in het afvalwater kunnen geraken is een overzicht beschikbaar met tenminste vermelding van de resultaten van de uitgevoerde ABM-toetsing. Deze informatie en het QESH-document zijn op ieder moment door een toezichthouder van het waterschap in te zien.

Voor stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning Z, geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moet worden gestreefd naar een nullozing. De beleidsdoelstelling voor deze stoffen is immers in de eerste plaats om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. Middels een cyclische aanpak bestaande uit bronaanpak, minimalisatie en continu verbeteren wordt beoogd deze doelstelling te realiseren.

Avebe gebruikt echter geen grond- of hulpstoffen die aangemerkt worden als ZZS-stoffen.

Ook voor stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning A geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moet worden beëindigd. Er moet geprobeerd worden zo dicht mogelijk bij een nullozing te komen. Ook hier is het aangewezen om te opteren voor die technieken die de meest vergaande sanering bewerkstelligen binnen de verzameling technieken die als BBT geïnclassificeerd kunnen worden.

Een verschil met de stoffen die vallen in categorie Z is, dat voor A-stoffen zuivering uitdrukkelijker openstaat als optie om de sanering vorm te geven. Een belangrijk verschil met stoffen gekoppeld aan saneringsinspanning B echter is de slechte afbreekbaarheid van A-stoffen. Dit betekent dat bij het bepalen van de zuiveringsinspanning van A-stoffen hier extra aandacht aan geschonken dient te worden.

Er wordt 1 hulpstof gebruikt waaraan saneringsinspanning A (3) is toegekend. Het betreft een antischuimmiddel waarvoor op dit moment geen alternatief beschikbaar is.

7.2.3 Immissietoets.

Avebe heeft immissietoetsen uitgevoerd voor de meest relevante stoffen die door Avebe worden geloosd op het Mussel Aa kanaal.

Voor Na₄EDTA blijkt dat deze voldoet aan de effluenttoets. Daarmee vormt de lozing van deze stof geen bedreiging voor de gewenste waterkwaliteit.

Uit de toetsing van de andere stoffen, stikstof, fosfaat chloride en sulfaat, blijkt dat deze niet voldoen aan de normtoets. Een stof die niet voldoet aan de immissietoets, is in beginsel strijdig met de KRW-doelstellingen en als zodanig niet toegestaan. Er moeten aanvullende maatregelen getroffen worden om de emissies van deze stoffen te beperken en vervolgens moet de immissietoets opnieuw worden doorlopen.

Hier kan echter meegewogen worden dat de bepaling van de waterkwaliteit op waterlichaam niveau gebeurt, na volledige menging van lozingen. Daarmee leidt een lozing met een vracht die na volledige menging jaargemiddeld minder dan 0,1 µg/l verhoging geeft, niet tot een meetbare verslechtering.

Uit de toetsing blijkt dat de chloride en sulfaat wel en stikstof en fosfaat niet voldoen aan deze "KRW-toetsing".

Er is hier dus deels sprake van achteruitgang van de toestand en van het verder bemoeilijken van het tijdig bereiken van de goede toestand. De lozing heeft daarmee een relevante invloed op de waterkwaliteit.

Door waterschap Hunze en Aa's is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke gevolgen van het door Avebe geloosde afvalwater op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewatersysteem. Dit onderzoek richtte zich zowel op de chemische als ecologische aspecten en de meest relevante door Avebe geloosde stoffen; fosfaat, stikstof, sulfaat en chloride.

Uit de monitoringsgegevens blijkt dat als gevolg van de lozing door AVEBE de concentraties van zowel fosfaat, stikstof en chloride in het Mussel Aa kanaal oplopen. Ondanks dat geldt dat alleen voor chloride lokaal de doelstelling wordt overschreden.

Het effect van de lozing van sulfaat is niet goed te beoordelen doordat er onvoldoende gegevens zijn om de concentratie in het oppervlaktewater op een betrouwbare wijze vast te stellen. Negatieve effecten op de biologie zijn niet aangetoond.

Avebe loost geen stoffen, zoals genoemd hoofdstuk 7.1.3, en draagt daarmee niet bij aan de overschrijding van de waterkwaliteitsdoelstellingen voor deze stoffen.

7.2.4 Risico's van onvoorziene lozingen

Avebe is een zogenaamde lagedrempelinrichting volgens het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo 2015). Een lagedrempelinrichting moet alle maatregelen treffen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor mens en milieu te beperken, een Preventiebeleid zware ongevallen opstellen en voor de uitvoering en bepaling daarvan een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) implementeren.

Avebe heeft een Milieurisicoanalyse (MRA) opgesteld omdat drempelwaarden uit het CIW-rapport "integrale aanpak van risico's van onvoorziene lozingen" (CIW 2000) worden overschreden. Deze MRA maakt onderdeel uit de aanvraag.

In de MRA zijn voor de geselecteerde stoffen en activiteiten de risico's op een onvoorziene lozing uitgewerkt. Uit de risicoanalyse komen verhoogde risico's naar voren. In de MRA is aangegeven dat deze verhoogde risico's acceptabel zijn. Wij kunnen niet in stemmen met deze conclusie omdat ter onderbouwing onterechte of onvolledige argumenten worden gebruikt. Wij hebben daarom in deze vergunning de verplichting opgenomen om de MRA op dit punt aan te passen.

Avebe heeft maatregelen getroffen om het risico op een onvoorziene lozing te beperken. De maatregelen en voorzieningen hiervoor worden gecontroleerd tijdens een inspectie volgens het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo 2015).

7.2.5 Toetsing aan het Activiteitenbesluit

Tot de inrichting van Avebe behoort een IPPC-installatie. Daarmee valt Avebe onder artikel 2.1, 2^e lid van het Besluit omgevingsrecht (BOR) en is daarmee een zogenaamde type C-inrichting en is daardoor vergunningplichtig.

Op type C-inrichtingen is het Activiteitenbesluit deels wel van toepassing. Dit betekent dat bepaalde voorschriften uit het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Ministeriële regeling rechtstreeks van toepassing zijn. In deze vergunning zijn voorschriften opgenomen voor de activiteiten, die niet zijn geregeld in het Activiteitenbesluit en Ministeriële regeling.

Deze inrichting moet voldoen aan de volgende artikel(en) uit het Activiteitenbesluit en de bijbehorende ministeriële regeling:

- a. Afdeling 1.1 Begripsbepalingen, omhangbepaling, reikwijdte en procedurele bepalingen
- b. Artikel 2.1: Zorgplicht
- c. Afdeling 2.2 Lozingen
- d. Hoofdstuk 3 Bepalingen met betrekking tot activiteiten, tevens geldend voor inrichtingen type C
- e. Paragraaf 3.1.3 Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening
- f. Hoofdstuk 6 Overgangs- en slotbepalingen.

De aanvraag om vergunning geldt ook als een melding op grond van het Activiteitenbesluit voor de activiteit genoemd onder de punt e.

8. Beoordeling van de aanvraag voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam.

8.1 Waterkwantiteit

Uit deze toetsing is gebleken dat de onttrekking geen nadelige invloed heeft op de waterkwantiteit van het aangesloten watersysteem. Door een regelmatige intrek van oppervlaktewater uit naastgelegen watersystemen door middel van de aanvoergemalen Veendam, Vennix en Dorkwerd is er in een normale situatie voldoende oppervlaktewater beschikbaar om te onttrekken. In situaties van droogte en/of een calamiteit kan de verdringingsreeks van kracht gaan, zoals vastgelegd in artikel 2.9 van de Waterwet en artikel 2.1 van het Waterbesluit.

De hoeveelheid onttrokken oppervlaktewater wordt op een doelmatige wijze gemonitord en geregistreerd, zoals verwoord in voorschriften 13, 14 en 15. Hierdoor heeft het waterschap een goed beeld van de onttrekking en kan de onttrekking op een gedegen wijze gecontroleerd worden.

8.2 Waterveiligheid

De vergunning wordt niet aangevraagd voor het aanleggen van een inlaatconstructie en effluentleiding, omdat deze werken reeds gerealiseerd en vergund zijn. Er worden daarom geen werkzaamheden in de waterkering uitgevoerd, waardoor de waterveiligheid niet nadelig wordt beïnvloed.

9 Slotoverweging

Gezien het belang van het bedrijf om afvalwater te kunnen lozen en oppervlaktewater te kunnen onttrekken en gelet op de te verwachten aard en omvang van het te lozen afvalwater en het in te trekken oppervlaktewater in relatie tot die van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam wordt deze lozing en onttrekking, gelet op de doelstellingen van het waterbeheer, onder voorschriften aanvaardbaar geacht en bestaan er geen overwegende bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning.

Ten slotte merken wij op dat het in tijden van droogte kan voorkomen dat in het beheergebied van het Waterschap Hunze en Aa's watertekort ontstaat. In dit geval zal op grond van artikel 2.9 Waterwet de verdringingsreeks in werking treden, waardoor mogelijk de hoeveelheid onttrokken oppervlaktewater moet worden gereduceerd voor de duur dat de verdringingsreeks in werking is.

10 Procedure

10.1 Algemeen

Met het in de vergunning opnemen van voorschriften wordt gewaarborgd dat de te bereiken doelstellingen, zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet, worden beschermd.

Op grond van de overwegingen in samenhang met de vereisten die voortvloeien uit de waterwetgeving wordt de gevraagde vergunning verleend.

De vergunningverleningsprocedure op grond van de Waterwet heeft mede conform het gestelde in de Wabo en de Awb plaatsgevonden.

Wij hebben met onze brief van 21 januari en kenmerk Z10784/20-054652 aan Coöperatieve Avebe U.A. de ontvangst van de aanvraag bevestigd.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer Z10784.

Avebe dient bij de provincie Groningen een revisie van haar omgevingsvergunning aan te vragen. Omdat de tijd die nodig is om tot ontvankelijke aanvragen te komen verschilt, is in overleg tussen Avebe, de provincie Groningen en het waterschap afgesproken dat de aanvragen afzonderlijk van elkaar zullen worden ingediend. Er is daarom geen sprake van een gecoördineerde behandeling van de aanvraag.

Wel is afgesproken dat beide bevoegde gezagen elkaar in de gelegenheid stellen om advies uit te brengen over de inhoudelijke samenhang tussen de aanvragen om een omgevingsvergunning en de watervergunning en over de ontwerpbeslissingen.

De resultaten van de handhavingstoets zijn verwerkt in de watervergunning.

De datum waarop de aanvraag met bijbehorende stukken en de ontwerpbeslissing ter inzage liggen is digitaal gepubliceerd in het Waterschapsblad.

Volgens de regels in de Awb is de bekendmaking met de ontwerpbeslissing toegezonden aan het bedrijf en aan de betrokken bestuursorganen.

De aanvraag met bijbehorende stukken en de ontwerpbeslissing hebben van 19 februari 2020 tot en met 31 maart 2020 ter inzage gelegen.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn een drietal adviezen ontvangen. Deze adviezen kunnen als volgt worden samengevat:

- a. In haar brief van 25 februari 2020 geeft de Omgevingsdienst Groningen, namens de provincie Groningen, aan dat inmiddels de BBT-conclusies voedingsmiddelen, draken- en zuivelindustrie is vastgesteld (publicatiedatum 4 december 2019).
- b. Op 19 maart 2020 is telefonisch door de gemeente Westerwolde aangegeven dat de naam van het oppervlaktewaterlichaam, van waaruit Avebe oppervlaktewater onttrekt, onjuist is.
- c. In haar e-mails van 26 en 27 maart 2020 geeft Avebe aan dat het huishoudelijk afvalwater wordt afgevoerd naar de AWZI.

Naar aanleiding van deze adviezen merken wij het volgende op.

a. BBT-conclusies

De Omgevingsdienst Groningen merkt terecht op dat tijdens het vergunningsproces de BBT-conclusies voor de voedingsmiddelen, dranken- en zuivelindustrie van kracht is geworden.

Wij hebben dan ook de lozingssituatie van Avebe alsnog getoetst aan deze BBT-conclusies.

Hoofdstuk 6.2.1.1 van de vergunning is op dit punt aangepast.

Deze nieuwe toetsing geeft echter geen aanleiding tot een inhoudelijke wijziging van de voorschriften in deze vergunning.

b. Naamgeving oppervlaktewaterlichaam

De gemeente Westerwolde geeft aan dat de naam van het oppervlaktewater van waaruit oppervlaktewater wordt onttrokken, het Stadsterapelkanaal zou moeten zijn in plaats van het Musselkanaal zoals in de ontwerpbeschikking is opgenomen.

Volgens de legger van het waterschap is de formele naam het "Stadsmusselkanaal". De watervergunning is op dit punt (tekstueel) aangepast.

c. Lozing huishoudelijk afvalwater

Avebe geeft aan dat het huishoudelijk afvalwater, conform de aanvraag, niet wordt geloosd op het gemeentelijk riool maar wordt afgevoerd naar de AWZI.

De watervergunning is op dit punt (tekstueel) aangepast.

10.2 Verzending

Een exemplaar van de watervergunning wordt toegezonden aan:

- Coöperatieve Avebe U.A., Prins Hendrikplein 20, 9641 GK te Veendam,
- Provincie Groningen, t.a.v. Loket Vergunningen, Postbus 610, 9700 AP te Groningen,
- Gemeente Westerwolde, Postbus 14, 9550 AA te Sellingeren.

Bijlage 1, behorende bij de vergunning van het dagelijks bestuur van waterschap Hunze en Aa's

Begripsbepalingen

In deze vergunning wordt verstaan onder:

- ABM: Algemene Beoordelings Methodiek (ABM) 2016, methode ter bepaling van de benodigde saneringsinspanning bij lozingen op basis van stoffeigenschappen.
- Afvalwater: alle water, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.
- AWB: Algemene wet bestuursrecht
- AWZI: afvalwaterzuiveringsinrichting
- BBT/BAT: Beste Beschikbare Technieken.
- Bor: Besluit omgevingsrecht
- BREF: BAT Reference documents
- BRZO_ Besluit Risico's zware ongevallen
- CIW: Commissie Integraal Waterbeheer.
- Dagelijks Bestuur: bevoegd gezag op grond van de Waterwet, waterschap Hunze en Aa's, postbus 195, 9640 AD Veendam.
- Debietmeting: meting van vloeistofvolume (bijvoorbeeld hoeveelheid afvalwater) dat per tijdseenheid door een doorsnede stroomt.
- Effluent: afvalwater afkomstig uit een installatie waarin dit afvalwater een zuiveringstechnische behandeling heeft ondergaan.
- Het werk: een voorziening die is aangelegd of wordt gebruikt voor de lozing van afvalwater en de onttrekking van oppervlaktewater.
- Keur: Regels die het waterschap Hunze en Aa's hanteert bij de bescherming van onder andere waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken.
- Lozen: brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in een oppervlaktewaterlichaam of brengen van water of stoffen op een zuiveringstechnisch werk.
- Lozingspunt: een punt van waaruit afvalwater in het oppervlaktewater wordt gebracht
- Meetpunt: een intern controlepunt.
- Mor: Ministeriele regeling omgevingsrecht
- NEN-voorschriften: voorschriften opgesteld door de Stichting Koninklijk Nederland Normalisatie Instituut (NEN);
- Oppervlaktewater: oppervlaktewaterlichaam, zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet
- PRTR: Pollutant Release and Transfer Register
- Stand der veiligheidstechniek: Stelsel van algemeen geldende maatregelen, waaronder werkvoorschriften en voorzieningen voor een bedrijf dan wel een bedrijfstak waarmee de risico's van onvoorziene lozingen gereduceerd kunnen worden.
- Steekmonster: een willekeurig genomen monster.
- Vergunninghouder: degene die krachtens deze vergunning handelingen verricht in het watersysteem en in staat is naleving van het gestelde in deze vergunning te borgen; (artikel 6, Waterwet juncto artikel 8.20 Wm.
- Volume proportioneel etmaalmonster: een representatief genomen monster over een periode van 24 uur.

- Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
- Wm: Wet milieubeheer.
- Wtw: Waterwet.
- Zuiveringstechnische voorziening: een voorziening of installatie waarin afvalwater wordt gereinigd.